

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Základní škola Měřín, okres Žďár nad Sázavou

Náměstí 96, 594 42 Měřín

Identifikátor školy: 600 130 169

Zřizovatel: Obec Měřín, Náměstí /106, 594 42 Měřín

Okresní úřad, referát školství, Žďár nad Sázavou, Dolní 1, 591 01 Žďár nad Sázavou

Termín konání orientační inspekce: 4. - 10. leden 2001

Čj.	112 05/2001-11038
Signatura	ok5cu104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplná osmnácti třídní základní škola v právní subjektivitě plní vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2. Poskytuje základní vzdělání a zabezpečuje rozumovou výchovu ve smyslu vědeckého poznání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie. Umožňuje také náboženskou výchovu žáků v nepovinném předmětu náboženství. Organizuje širokou mimoškolní a mimotřídní zájmovou činnost. Žákům umožňuje prezentovat získané znalosti a zkušenosti v soutěžích a olympiádách.

Součástí školy jsou školní družina a školní jídelna. Pro výuku jsou vytvořeny velmi dobré podmínky. Prostředí školy je podnětné a estetické. Péčí zřizovatele a vedení školy byla v minulých letech uskutečněna řada oprav umožňujících bezproblémový provoz.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ VE VYBRANÝCH OBLASTECH

Hodnocení kvality vzdělávání v matematice

Týdenní hodinové dotace jednotlivých ročníků odpovídaly učebnímu plánu. Probírané učivo bylo v souladu s osnovami. Všichni vyučující měli učivo tematicky rozvrženo, stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání, probírané učivo navazovalo na předcházející činnosti. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla zpravidla kvalitní. K zajištění kontinuity výuky výrazně přispívá i používání jednotné řady učebnic matematiky na obou stupních školy.

Výuku matematiky zabezpečují většinou učitelé s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Z celkového počtu osmdesáti dvou týdenních hodin matematiky je učeno s odbornou a pedagogickou způsobilostí v šedesáti třech hodinách, v devíti hodinách jen s odbornou způsobilostí, bez odborné a pedagogické způsobilosti v deseti hodinách. Výuka bez požadované kvalifikace se v části hodin nepříznivě projevila v organizaci výuky, výběru forem a metod.

Výuka probíhala v kmenových třídách. Jejich prostředí je pro potřeby výuky příznivé, většinou jsou vybaveny kvalitním, zčásti novým žakovským nábytkem. Učební pomůcky, umístěné přímo ve třídách nebo v blízkých kabinetech, jsou k dispozici v nadprůměrném množství a kvalitě. Používány byly hlavně učebnice, sbírky úloh, kopírované materiály a pomůcky zhotovené vyučujícími. Přímo ve třídách je umístěna i didaktická technika. Z ní byl využíván, zpravidla efektivně, jen zpětný projektor. I když ve většině sledovaných hodin byla výuka vedena ve vysokém tempu, byly prvky relaxace žáků, zvláště na druhém stupni, uplatněny jen výjimečně.

Členění hodin a pokyny učitelů byly vzhledem ke stanoveným cílům účelné. Převažující byla frontální výuka metodou řízeného rozhovoru s dominující rolí učitele. Prvky diferenciacce byly uplatněny jen směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Malý prostor byl vytvářen pro kooperativní techniky spolupráce žáků, znatelnější důraz na aktivní učení nebyl pozorován. Při samostatné práci žáci zpravidla procvičovali a aplikovali poznatky. Grafická úroveň sešitů a čtvrtletních prací, které byly pečlivě kontrolovány učiteli, je většinou velmi dobrá.

Ve všech hodinách bylo uplatněno vstupní motivační působení stanovením cílů. Průběžná motivace byla spíše výjimečná. Učitelé sledovali výsledky učení, při plnění úkolů poskytovali žákům radu a pomoc. Oceňovali snahu a pokrok. Hodnocení bylo prováděno pouze slovní pochvalou, jiné formy hodnocení žáků byly využity zcela výjimečně. Ne vždy byla prováděna

analýza chyb s ohledem na pochopení a dostatečné procvičení učiva všemi žáky.

V naprosté většině hodin probíhala výuka v pracovní, klidné a přátelské atmosféře založené na respektování dohodnutých pravidel chování a vzájemné toleranci. Žáci přistupovali k práci zodpovědně s výraznou snahou dobře plnit zadávané úkoly.

Plánování a příprava výuky je hodnocena jako vynikající. Personální, materiální a psychohygienické podmínky, interakce, komunikace, motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako velmi dobré, organizace, formy a metody výuky jako průměrné.

Kvalitu výuky v matematice hodnotí Česká školní inspekce jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání v přírodovědných předmětech

Týdenní hodinové dotace odpovídaly učebnímu plánu. Probírané učivo bylo v souladu s osnovami. Všichni vyučující mají zpracováno tematické rozvržení učiva. Pečlivá byla bezprostřední příprava výuky. Všechny hodiny probíhaly ve velmi dobře vybavených odborných pracovnách. Charakteristické bylo vysoké využití pomůcek, provádění demonstračních a žákovských pokusů, zpravidla efektivní bylo využití didaktické techniky, která je trvale instalovaná v učebnách.

Všichni vyučující splňují podmínky odborné, s výjimkou jednoho, i pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost se ve většině hodin příznivě promítala do výběru metod a organizace vyučování.

Výukové cíle byly sděleny a splněny ve většině hodin. Předávané teoretické poznatky byly v průběhu výkladu spojovány s řešením úloh a problémů. Žáci si prakticky osvojovali dovednosti prováděním jednoduchých pokusů. Ve výuce převažovaly frontální činnosti s verbálním působením učitelů. V informatice pracovali žáci individuálně, byla rozvíjena jejich tvořivá schopnost uplatnit dovednosti při řešení praktických úkolů. Ve všech předmětech byla výuka vedena věcně a odborně správně. Sešity žáků a záznamy z uskutečněných laboratorních prací mají průměrnou kvalitu. Vyučujícími jsou pravidelně sledovány a vyhodnocovány.

V úvodu všech hodin učitelé prověřovali výchozí znalosti a dovednosti, sledovali a ověřovali výsledky učení. Povzbuzovali žáky k osvojování poznatků, průběžně oceňovali jejich snahu a výsledky. V několika hodinách, v důsledku nevhodné organizace, nezbyl prostor pro vyhodnocení samostatné práce. Závěrečné hodnocení vyučovacích hodin bylo učiteli v několika případech provedeno formálně a neadresně. Dovednosti potřebné pro sebekontrolu a sebehodnocení žáků nebyly vytvářeny.

Výuka probíhala v klidné atmosféře a podmínkách pozitivních vztahů založených na vzájemné důvěře. Žáci s učiteli většinou dobře komunikovali a spolupracovali.

Personální a materiální podmínky jsou vynikající. Plánování a příprava výuky, psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy výuky, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré, motivace a hodnocení jako průměrné.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu výuky v přírodovědných předmětech jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání v dějepisu, zeměpisu, občanské výchově a vlastivědě

Časová dotace a členění učiva do jednotlivých ročníků ve sledovaných předmětech odpovídala schválenému učebnímu plánu a osnovám učebního programu. Stanovené výukové cíle jednotlivých vyučovacích hodin odpovídaly standardu vzdělávání, aktuálnímu složení tříd a byly v souladu se zásadou soustavnosti. Příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá. Vyučující byli informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování. Ve stanoveném rozsahu dodržovali doporučení OPPP pro práci s těmito žáky.

Pedagogická a odborná způsobilost vyučujících je využívána. Bez odborné a pedagogické způsobilosti je vyučováno pěti hodinám občanské výchovy a čtyřem hodinám vlastivědy. Tento fakt neovlivňuje rozhodujícím způsobem kvalitu výuky, která probíhala ve vhodně upravených kmenových třídách, jejichž prostory odpovídaly psychohygienickým zásadám. Učební prostředí bylo podnětné a estetické. Množství a kvalita učebních pomůcek, které byly ve vyučovacím procesu účelně využívány, odpovídá potřebám vzdělávacího programu. Pozitivně lze hodnotit velké množství dvojrozměrných pomůcek připravovaných vyučujícími pro samostatnou a skupinovou práci žáků, při kterých bylo žákům umožněno pracovat individuálním tempem. Při těchto pracích byl také využíván další studijní materiál z dobře vybavené žákovské knihovny. Využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky bylo účelné.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům. Organizační pokyny učitelů byly jasné, srozumitelné, stejně jako množství a výběr informací přiměřené věku a možnostem žáků. Při vyučování byly využívány převážně frontální metody výuky, rozvíjeny byly techniky podporující zapamatování učiva a pamětní upevnění pojmů. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Kooperativní techniky učení vytvářející prostor pro samostatné a aktivní učení byly zařazovány v jedné čtvrtině sledovaných hodin.

Při výuce bylo důsledně využíváno vstupních motivačních metod, využíváno aktualizace učiva a mezipředmětových vztahů. V průběhu výuky bylo motivačních výzev používáno sporadicky, což mělo s ohledem na převážně frontální způsob výuky a nezařazování úkolů na základě individuálních dispozic, negativní vliv na aktivitu žáků. Zkoušení mělo charakter vytváření zpětné vazby s ucelenou myšlenkovou strukturou, při řešení úkolů byla žákům poskytována pomoc. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní, spravedlivé a zdůvodněné. Obsahovalo analýzu chyb. V závěru hodiny učitelé prováděli hodnocení výkonu žáků. V žádné vyučovací hodině nebyly vytvářeny dovednosti potřebné pro sebekontrolu a sebehodnocení žáky samotnými.

Komunikativní schopnosti žáků byly rozvíjeny v rámci řízené diskuse pod vedením učitelů. Ti také kladně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky a rozvíjeli příznivé vztahy mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem. Vždy byla respektována osobnost žáků a vytvářen prostor pro prezentaci vlastního názoru. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce a snažili se plnit zadávané úkoly co nejlépe.

Učivo bylo interpretováno věcně správně v souladu se současným stavem teorie a praxe v daných oblastech.

Plánování a příprava výuky mají vynikající úroveň. Organizace, formy a metody výuky, stejně jako motivace, jsou průměrné. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky, interakce a komunikace mají velmi dobrou úroveň.

Úroveň vzdělávání v předmětech dějepis, zeměpis, občanská výchova a vlastivěda hodnotí Česká školní inspekce jako průměrnou.

Hodnocení kvality vzdělávání ve vybraných oblastech

Na základě zjištěných skutečností hodnotí Česká školní inspekce kvalitu vzdělávání ve vybraných oblastech jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází. Pracovníkům školy byla umožněna účast na stanovení strategických cílů a při plánovací činnosti je využíváno podnětů a připomínek jak jednotlivých pracovníků školy, tak pedagogické rady. Na základě stanovené koncepce jsou jasně formulovány střednědobé a roční plány školy v okruhu materiálně technického zabezpečení výuky. Zcela opomenuty jsou úkoly z oblasti výchovně vzdělávací činnosti.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, který je rozpracován tak, aby co nejvíce vyhovoval potřebám a zájmům žáků. V oblasti volitelných předmětů, mimo devátý postupný ročník, kde škola nabízí pouze seminář z českého jazyka a matematiky, jsou individuální schopnosti žáků rozvíjeny v oblastech informatiky, konverzace v cizích jazycích, přírodovědných praktik, domácnosti a sportovních her. Je vyučováno nepovinnému předmětu náboženství.

Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování jsou kvalitně zpracovány individuální plány, škola organizuje dyslektické kroužky. Na základě doporučení OPPP a ve stanoveném rozsahu škola organizuje individuální práci s žáky.

Uspořádání a denní průběh života školy, práva a povinnosti žáků i pracovníků stanovuje řád školy a organizační řád. Kompetence a pravomoci pracovníků školy jsou písemně stanoveny. Jako poradní orgány pracují pedagogická rada, předmětové komise a metodické sdružení. Jejich činnost je pravidelná. Pedagogická rada řeší převážně úkoly organizačního charakteru, projednává návrhy hodnocení a klasifikace.

Povinná dokumentace a dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti a hodnocení žáků je úplně a správně vedena. Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou jednoznačná a konkrétní. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům mimo přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, která netrvá šedesát minut.

Pro vnitřní informační systém jsou využívány nástěnky, školní rozhlas a osobní styk s pracovníky. Informovanost žáků je zajišťována prostřednictvím třídních učitelů. Kontakt vedení školy se žáky také zajišťuje schránka důvěry. Vnější informační systém je založen na organizování pravidelných schůzek s rodiči žáků. Průběžné informace o prospěchu a chování jsou podávány prostřednictvím žákovských knížek. Je ustavena a registrována rodičovská organizace SRPŠ, která škole pomáhá především při organizačním zajištění a dokumentaci mimoškolních akcí a života školy. Z jejich prostředků jsou částečně hrazeny i náklady na ocenění úspěšných žáků. Směrem k veřejnosti se škola prezentuje prostřednictvím besídek, pořádá den otevřených dveří a sportovní akce. Informace o škole jsou pravidelně podávány také v Měřínském zpravodaji a na informačním kanále kabelové televize.

Výroční zpráva obsahuje náležitosti stanovené právní normou. Poskytuje dostatek informací, vzhledem ke svému obsahu slouží škole částečně i jako zdroj sebehodnocení.

Při vedení a motivování pracovníků je důsledně využíváno nástrojů operativního řízení, které

je, mimo oblast kontroly výchovně vzdělávací činnosti jednotlivých pedagogických pracovníků, z hlediska řízení školy funkční, pružné a účinné. Systematicky jsou vytvářeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Kvalitně je pro pozitivní vývoj školy využíván lidský potenciál, značná pozornost je věnována dalšímu vzdělávání učitelů, nákupu odborné i pedagogické literatury a jejímu využívání. Je zajištěna pomoc začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím. Je vytvořen systém pravidelného morálního a hmotného stimulování pracovníků. Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou známa. Pravidelně je také prováděno hodnocení práce školy na základě výsledků výchovně vzdělávací činnosti školy.

Základní škola má vytvořen systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře a je vytvořen funkční systém kontroly provozu školy a jejího hospodaření. Je prováděna kontrola výchovně vzdělávacího procesu na základě kontrol pedagogické dokumentace, práce předmětových komisí, práce třídních učitelů a výchovného poradce. V poměrně značném množství je prováděna orientační hospitační činnost. Výsledky kontrolní činnosti jsou prokazatelně projednávány s jednotlivými pracovníky. S analýzou výsledků kontrol je pedagogický sbor seznamován při provozních poradách.

V důsledku nevypracování plánu a nestanovením strategických cílů v oblasti výchovně vzdělávací činnosti školy, nejasným stanovením úkolů pro hospitační činnost a nepřijímáním konkrétních a kontrolovatelných opatření k nápravě zjištěných nedostatků, nemá kontrolní činnost v současné době vliv na změnu stylu práce jak jednotlivých vyučujících, tak předmětových komisí ve smyslu deklarované koncepce školy.

Předložená koncepce školy vychází z podmínek školy. Roční plán konkrétně nerozpracovává oblast strategických cílů v oblasti plánování výchovně vzdělávací činnosti. Důsledkem zjištěných faktů je přirozená reprodukční strategie a operativní plánování. Organizační uspořádání je stanoveno a umožňuje kvalitní řízení školy. Vnitřní i vnější informační systém, stejně jako spolupráce s rodiči a zřizovatelem, je funkční. Důsledkem nevžití participace v oblasti plánování je proces změn ve strategii učení a v pojetí žáka při vyučovací proces s ohledem na deklarovanou koncepci školy pomalý. Kontrolní systém školy nemá v oblasti výchovně vzdělávací činnosti funkční zpětnou vazbu ke všem pedagogickým pracovníkům. Česká školní inspekce hodnotí kvalitu, rozsah a účelnost plánování a kontrolní systém jako průměrné, organizování, vedení a motivování pracovníků hodnotí jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Česká školní inspekce na základě sledovaných jevů a analýzy základních ukazatelů hodnotí kvalitu řízení jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- ***Školní jídelna*** má kapacitu 500 jídel. Zabezpečuje přípravu a výdej obědů průměrně pro 300 strávníků. Zajišťuje i pitný režim pro většinu žáků školy. Organizace stravování je stanovena, dozor nad žáky při stolování je zajišťován pedagogickými pracovníky. Zařízení a vybavení jídelny a kuchyně je podle finančních možností zřizovatele průběžně obnovováno a renovováno.

Činnost školní jídelny je hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- podkladová inspekční dokumentace základní školy,
- dotazník pro ředitele školy před inspekcí,
- Koncepční záměry školy v období 1990 - 1996, aktualizované na léta 1996 - 2001,
- Plán práce a organizace školního roku 2000 - 2001,
- Plán kontrolní činnosti ZŠ Měřín 2000/2001,
- Zápisy ze schůzí třídních učitelů - provozní porady,
- Pokyn pro přiznání osobních příplatků,
- Zápisy ze schůzek předmětových komisí a metodického sdružení,
- Organizační řád školy,
- hospitační záznamy vedení školy,
- časové plány učiva,
- inspekční hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- velmi dobrá spolupráce školy a zřizovatele při zabezpečení materiálně technických podmínek výuky,
- pozitivní, pracovní atmosféra v hodinách, vstřícné vztahy žáků a vyučujících,
- estetické, podnětné prostředí školy vytvářené ve spolupráci s žáky,
- vynikající materiální podmínky pro výuku přírodovědných předmětů, velmi dobré vybavení školy didaktickou i výpočetní technikou.

Negativa:

- výuka zaměřená hlavně na pamětní osvojování vědomostí bez uplatňování prvků aktivního učení, převládající frontální metody výuky bez využití diferenciací,
- nižší uplatňování relaxačních činností v době vyučování.

Doporučení školní inspekce k další činnosti školy:

- při činnostech ve vyučovacích hodinách začleňovat žáky do tvorby vyučovacího procesu, využívat diferencované úkoly na základě individuálních a intelektových schopností žáků se současným rozvojem komunikačních schopností,
- ve spolupráci s pedagogy školy zpracovat krátkodobý plán práce v oblasti výchovně vzdělávací činnosti školy,

- při hodnocení práce pedagogických pracovníků zaměřit kontrolní činnost vedení školy na využívání metod rozvíjejících samostatnost, tvořivost, komunikativní schopnosti a dovednosti žáků,
- uplatňovat relaxační činnosti žáků v době vyučování.

Základní škola plní schválený výchovně vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2. Výuka je vedena na základě převážně transmisivního stylu výuky s výraznou dominantní rolí učitelů v průběhu vyučovacího procesu.

Kvalita vzdělávání na škole je velmi dobrá.

Důsledkem tradičně vžitého systému plánování činností a užívaného kontrolního systému je přirozená reprodukční strategie školy, která je částečně eliminována velmi dobrým vedením lidí a velmi dobrým organizováním života školy.

Kvalita řízení základní školy je velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využívány efektivně.

Česká školní inspekce hodnotí školu jako velmi dobrou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eduard Mašek	Eduard Mašek v.r.
Člen týmu	Jiří Novotný	Jiří Novotný v.r.

V Jihlavě dne 16. ledna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 1. 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Karel Švejda	Karel Švejda v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad	5. 2. 2001	59/2001
Zřizovatel	5. 2. 2001	58/2001

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.